

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

I. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

ZAKON O RAČUNOVODSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Opće odredbe

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, revizija godišnjih financijskih izvještaja, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja, Registar godišnjih financijskih izvještaja, te obavljanje nadzora.

Pojmovi i primjena

Članak 2.

- (1) Odredbe ovoga Zakona dužni su primjenjivati poduzetnici.
- (2) Poduzetnici u smislu ovoga Zakona su:
 1. trgovačko društvo i trgovac pojedinac određen propisima koji uređuju trgovačka društva,
 2. poslovna jedinica poduzetnika iz točke 1. ovoga stavka sa sjedištem u stranoj državi ako prema propisima te države ne postoji obveza vođenja poslovnih knjiga i sastavljanja financijskih izvještaja, te poslovna jedinica poduzetnika iz strane države koji su obveznici poreza na dobit sukladno propisima koji uređuju poreze,
- (3) Odredbe ovoga Zakona, osim poduzetnika iz stavka 2. ovoga članka, dužna je primjenjivati i svaka pravna i fizička osoba, koja je obveznik poreza na dobit određena propisima koji uređuju poreze, osim odredbi koje uređuju konsolidaciju godišnjih financijskih izvještaja (članak 16.), reviziju godišnjih financijskih izvještaja (članak 17.), godišnje izvješće (članak 18.) i javnu objavu (članak 20.).
- (4) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na državni proračun i proračunske korisnike državnog proračuna, proračune jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove proračunske korisnike, vjerske zajednice, političke stranke, sindikate i ostale neprofitne organizacije.
- (5) Računovodstvo vjerskih zajednica, političkih stranaka, sindikata i ostalih neprofitnih organizacija propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Razvrstavanje poduzetnika

Članak 3.

- (1) Poduzetnici u smislu ovoga Zakona, razvrstavaju se na male, srednje i velike ovisno o pokazateljima utvrđenim na zadnji dan poslovne godine koja prethodi

poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji, prema sljedećim uvjetima:

- iznos ukupne aktive,
 - iznos prihoda,
 - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine.
- (2) Mali poduzetnici su oni koji ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:
- ukupna aktiva 32.500.000,00 kuna,
 - prihod 65.000.000,00 kuna,
 - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 50.
- (3) Srednji poduzetnici su oni koji prelaze dva uvjeta iz stavka 2. ovoga članka ali ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:
- ukupna aktiva 130.000.000,00 kuna,
 - prihod 260.000.000,00 kuna,
 - prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 250.
- (4) Veliki poduzetnici su oni koji prelaze dva uvjeta iz stavka 3. ovoga članka.
- (5) Osim poduzetnika iz stavka 4. ovoga članka, veliki poduzetnici u smislu ovoga Zakona su banke, štedne banke, stambene štedionice, institucije za elektronički novac, društva za osiguranje, leasing društva, društva za upravljanje investicijskim fondovima i zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom oni upravljaju, društva za upravljanje investicijskim fondovima i imovina investicijskog fondova s pravnom osobnosti, društva za upravljanje obveznim odnosno dobrovoljnim mirovinskim fondovima i zasebna imovina kojim oni upravljaju te mirovinska osiguravajuća društva.

Računovodstveni poslovi

Članak 4.

- (1) Računovodstveni poslovi su prikupljanje i obrada podataka na temelju knjigovodstvenih isprava, priprema i vođenje poslovnih knjiga, priprema i sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja, te prikupljanje i obrada podataka u vezi pripreme i sastavljanja godišnjih izvješća, te financijskih podataka za statističke, porezne i druge potrebe.
- (2) Poduzetnik je dužan prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje sukladno ovom Zakonu i na temelju njega donesenim propisima, poštujući pri tome računovodstvene standarde i temeljna načela urednog knjigovodstva.
- (3) Poduzetnik je dužan organizirati prikupljanje i sastavljanje knjigovodstvenih isprava, vođenje poslovnih knjiga te sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja na način da je moguće provjeriti poslovne događaje, financijski položaj i uspješnost poslovanja poduzetnika.

II. KNJIGOVODSTVENE ISPRAVE

Knjigovodstvene isprave

Članak 5.

- (1) Knjigovodstvena isprava je pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju.

- (2) Knjigovodstvena isprava mora se sastaviti na mjestu i u vrijeme nastanka poslovnog događaja, osim onih isprava koji se sastavljaju u knjigovodstvu poduzetnika.
- (3) Knjigovodstvena isprava mora nedvojbeno i istinito sadržavati sve podatke o poslovnom događaju.
- (4) Knjigovodstvena isprava sastavlja se u jednom primjerku ili više primjeraka.
- (5) Knjigovodstvena isprava koja je sastavljena u jednom primjerku može se otpremiti ako su podaci iz takve isprave stalno dostupni.
- (6) Knjigovodstvenom ispravom smatra se i isprava primljena telekomunikacijskim putem, preslik izvorne isprave ili isprava na elektroničkom zapisu ako je na ispravi navedeno mjesto čuvanja izvorne isprave, odnosno razlog upotrebe preslika i potpisan je od osobe ovlaštene za zastupanje poduzetnika ili osobe na koju je prenesena ovlast.

Sastavljanje knjigovodstvenih isprava

Članak 6.

- (1) Knjigovodstvena isprava mora biti vjerodostojna, uredna i sastavljena na način da osigurava pravovremeni nadzor. Osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika ili osoba na koju je prenesena ovlast jamči potpisom na knjigovodstvenoj ispravi da je ona vjerodostojna i uredna.
- (2) Knjigovodstvena isprava sastavljena kao elektronički zapis može umjesto potpisa osobe ovlaštene za zastupanje poduzetnika ili osobe na koju je prenesena ovlast sadržavati ime i prezime ili drugu prepoznatljivu oznaku osobe ovlaštene za izdavanje knjigovodstvene isprave ili mora biti potpisana sukladno zakonu koji uređuje elektronički potpis.
- (3) Knjigovodstvena isprava mora biti takva da stručna osoba može iz nje spoznati poslovni događaj.
- (4) Poduzetnik je dužan, prije unosa podataka iz knjigovodstvene isprave u poslovne knjige, provjeriti ispravnost i potpunost knjigovodstvene isprave.

Čuvanje knjigovodstvenih isprava

Članak 7.

- (1) Knjigovodstvene isprave čuvaju se kao izvorne isprave, na nositelju elektroničkog zapisa ili nositelju mikrografske obrade.
- (2) Knjigovodstvene isprave čuvaju se i to:
 1. isplatne liste, analitička evidencija o plaćama za koje se plaćaju obvezni doprinosi – trajno,
 2. isprave na temelju kojih su podaci uneseni u dnevnik i glavnu knjigu – najmanje jedanaest godina,
 3. isprave na temelju kojih su podaci uneseni u pomoćne knjige – najmanje sedam godina.
- (3) Rok za čuvanje knjigovodstvenih isprava iz stavka 2. točke 2. i 3. ovoga članka počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se odnose poslovne knjige u koje su isprave unesene.

III. POSLOVNE KNJIGE

Poslovne knjige

Članak 8.

- (1) Poslovne knjige vode se po načelu sustava dvojnog knjigovodstva.
- (2) Poslovne knjige čine dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.
- (3) Dnevnik je poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene slijedom vremenskog nastanka. Dnevnik se može uspostaviti kao jedinstvena poslovna knjiga ili više knjiga koje su namijenjene za promjene na pojedinim skupinama bilančnih zapisa ili za izvanbilančne zapise.
- (4) Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija promjena nastalih na financijskom položaju i uspješnosti poslovanja.
- (5) Glavna knjiga sastoji se od dva odvojena dijela i to:
 - bilančni zapisi i
 - izvanbilančni zapisi.
- (6) Glavna knjiga mora sadržavati unaprijed pripremljena konta koja, sukladno potrebama poduzetnika, osiguravaju podatke za godišnje financijske izvještaje.
- (7) Pomoćne knjige se u pravilu vode zasebno.
- (8) Pomoćne knjige koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku iskazuju se u količinama i novčanim iznosima.

Vođenje poslovnih knjiga

Članak 9.

- (1) U poslovne knjige unose se podaci na temelju knjigovodstvenih isprava.
- (2) Poslovne knjige moraju se voditi po načelu nepromjenjivog zapisa o nastalom poslovnom događaju.
- (3) Poslovna godina u pravilu je jednaka kalendarskoj godini, ali se može i razlikovati od kalendarske godine.
- (4) Poslovne knjige otvaraju se početkom poslovne godine na temelju bilance sastavljene na kraju prethodne poslovne godine ili na temelju popisa imovine i obveza kod novoosnovanih poduzetnika ili na temelju knjigovodstvene isprave.
- (5) Pomoćne knjige otvaraju se donosom stanja iz poslovnih knjiga zaključenih na kraju prethodne poslovne godine.
- (6) Poslovne knjige vode se na način da osiguraju kontrolu unesenih podataka, ispravnost unosa podataka, čuvanje podataka, mogućnost korištenja podataka, mogućnost dobivanja uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te mogućnost uvida u vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.

Čuvanje poslovnih knjiga

Članak 10.

- (1) Poslovne knjige moraju se zaključiti na kraju poslovne godine i čuvati u rokovima koji su propisani ovim Zakonom.
- (2) Ako se poslovne knjige vode kao elektronički zapis, glavna knjiga se mora nakon zaključivanja na kraju poslovne godine zaštititi na način da u istoj nije

moguća izmjena pojedinih ili svih njenih dijelova ili listova, da je istu moguće u svakom trenutku otisnuti na papir i mora se potpisati elektroničkim potpisom sukladno propisu koji uređuje elektronički potpis ili se mora otiskati na papir i uvezati na način da nije moguća izmjena pojedinih ili svih njenih dijelova ili listova i mora ju potpisati osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika.

(3) Poslovne knjige čuvaju se i to:

1. dnevnik i glavna knjiga – najmanje jedanaest godina,
2. pomoćne knjige – najmanje sedam godina.

(4) Rok čuvanja poslovnih knjiga počinje teći zadnjeg dana poslovne godine na koju se iste odnose.

IV. POPIS IMOVINE I OBVEZA

Popis imovine i obveza

Članak 11.

- (1) Poduzetnik mora na početku poslovanja popisati imovinu i obveze i navesti njihove pojedinačne vrijednosti u količinama i u novčanom iznosu.
- (2) Poduzetnik je dužan najmanje jednom i to na kraju poslovne godine popisati imovinu i obveze i sa popisanim stanjem uskladiti knjigovodstveno stanje.
- (3) Poduzetnik koji provodi popis imovine i obveza tijekom poslovne godine dužan je na kraju poslovne godine sa popisanim stanjem uskladiti knjigovodstveno stanje.
- (4) Osim popisa iz stavka 2. ovoga članka, poduzetnik mora popisati imovinu i obveze u slučajevima promjene cijena proizvoda i robe, statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije.

V. STANDARDI FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Standardi financijskog izvještavanja

Članak 12.

- (1) Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (u daljnjem tekstu: HSFI) su računovodstvena načela i pravila sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja koje primjenjuje računovodstvena struka.
- (2) HSFI donosi Odbor za standarde financijskog izvještavanja u skladu s ovim Zakonom.
- (3) HSFI objavljuju se u Narodnim novinama.
- (4) Međunarodni standardi financijskog izvještavanja obuhvaćaju Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), njihove dopune i povezana tumačenja te Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI), njihove dopune i povezana tumačenja, koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Primjena standarda financijskog izvještavanja

Članak 13.

- (1) Poduzetnik je dužan sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom HSFI.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, veliki poduzetnici i poduzetnici čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri su uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organizirano tržište vrijednosnih papira dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

VI. ODBOR ZA STANDARDE FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Odbor za standarde financijskog izvještavanja

Članak 14.

- (1) Odbor za standarde financijskog izvještavanja (u daljnjem tekstu: Odbor) je stručno tijelo koje ima slijedeće nadležnosti:
 1. analizira i prati razvoj računovodstvene teorije i prakse,
 2. donosi HSFI,
 3. donosi tumačenja HSFI,
 4. priprema za objavu i objavljuje HSFI,
 5. obavlja ostale poslove utvrđene ovim Zakonom.
- (2) Odbor se sastoji od devet članova, koje na prijedlog ministra financija imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na mandat od pet godina.
- (3) Članom Odbora može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske koji ima visoku stručnu spremu, odgovarajuće stručno znanje i radno iskustvo iz područja financija, računovodstva ili revizije, što ga čini sposobnim i dostojnim obavljati poslove Odbora.
- (4) Član Odbora za svoj rad ima pravo na naknadu.
- (5) Odbor se financira iz sredstava državnog proračuna i vlastitih prihoda iz naknada.
- (6) Odbor donosi Pravilnik o načinu rada Odbora, a potvrđuje ga Vlada Republike Hrvatske.
- (7) Pravilnik mora sadržavati odredbe o ciljevima, načinu rada, donošenju odluka, financiranju i naknadama.
- (8) Odbor jednom godišnje o svojem radu izvješćuje Vladu Republike Hrvatske.

VII. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji financijski izvještaji

Članak 15.

- (1) Poduzetnik je dužan sastavljati godišnje financijske izvještaje u obliku, sadržaju i na način propisan ovim Zakonom i na temelju njega donesenim propisima.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, poduzetnici čije je obavljanje poslova određeno posebnim propisima i na temelju kojih je tijelo ovlašteno za

obavljanje nadzora njihovog poslovanja propisalo sadržaj i strukturu godišnjih financijskih izvještaja, dužni su sastavljati godišnje financijske izvještaje sukladno ovom Zakonu i tim propisima.

- (3) Godišnje financijske izvještaje čine:
- bilanca,
 - račun dobiti i gubitka,
 - izvještaj o novčanom tijeku,
 - izvještaj o promjenama kapitala,
 - bilješke uz financijske izvještaje.
- (4) Strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja propisuje ministar financija na prijedlog Odbora i objavljuju se u Narodnim novinama.
- (5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja za poduzetnike iz stavka 2. ovoga članka, propisuje tijelo ovlašteno za obavljanje nadzora njihovog poslovanja i objavljuju se u Narodnim novinama.
- (6) Godišnji financijski izvještaji moraju pružiti istinit i objektivan prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja poduzetnika.
- (7) Godišnji financijski izvještaji sastavljaju se za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj godini.
- (8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, poslovna godina može se razlikovati od kalendarske godine ako je to uređeno drugim propisom ili za potrebe poduzetnika.
- (9) Godišnje financijske izvještaje poduzetnik je dužan sastaviti i u slučajevima statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije nad poduzetnikom i to sa stanjem na dan koji prethodi danu upisa statusne promjene, danu otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije.
- (10) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, mali poduzetnici dužni su sastavljati bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje.
- (11) Za godišnje financijske izvještaje odgovorna je osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika.
- (12) Godišnje financijske izvještaje potpisuje osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika.
- (13) Godišnji financijski izvještaji čuvaju se trajno u izvorniku.

Konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja

Članak 16.

- (1) Konsolidirani godišnji financijski izvještaji su financijski izvještaji grupe poduzetnika u kojoj određeni poduzetnik (matično društvo) ima nad jednim ili više poduzetnika (ovisno društvo) pravo upravljanja financijskim i poslovnim politikama tako da od njih ostvaruje koristi (kontrola), a prikazani su kao jedinstveni.
- (2) Konsolidirane godišnje financijske izvještaje dužan je sastavljati poduzetnik koji u grupi poduzetnika predstavlja matično društvo.
- (3) Matičnim društvom, u smislu ovoga Zakona, smatra se poduzetnik koji ispunjava jedan od slijedećih uvjeta:
1. ima većinsko vlasništvo dionica ili udjela koji daju pravom glasa u drugom poduzetniku,

2. ima pravo imenovati odnosno opozvati većinu članova uprave ili nadzornog odbora drugog poduzetnika ili,
 3. ima pravo značajnog utjecaja nad drugim poduzetnikom temeljem ugovora ili drugog pravnog odnosa ili,
 4. ako je većina članova uprave ili nadzornog odbora ovisnog poduzetnika, koji su tu funkciju obavljali u prošloj poslovnoj godini i još uvijek je obavljaju do sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja, bila imenovana isključivo radi ostvarenja prava glasa vladajućeg poduzetnika ili,
 5. ima udio ili pravo u odlučivanju u ovisnom poduzetniku na temelju dogovora s drugim imateljima udjela ili prava u odlučivanju na način da nadzire većinu prava glasa u ovisnom poduzetniku.
- (4) Na sastavljanje konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja primjenjuju se odredbe članka 15. stavka 4. do 13. ovoga Zakona.
- (5) Konsolidirano godišnje financijsko izvješće ne treba uključivati financijski položaj i uspješnost poslovanja ovisnog poduzetnika ako to nema značajan utjecaj na financijski položaj i uspješnost poslovanja vladajućeg poduzetnika.
- (6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka poduzetnik mora u bilješkama uz financijske izvještaje navesti razloge iz kojih nije financijski položaj i uspješnost poslovanja određenog poduzetnika uključio u konsolidirane godišnje financijske izvještaje.
- (7) Detaljniji uvjeti i pravila konsolidacije godišnjih financijskih izvještaja uređeni su HSFI.
- (8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, detaljni uvjeti i pravila konsolidacije godišnjih financijskih izvještaja poduzetnika koji su dužni sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje sukladno članku 13. stavak 2. ovoga Zakona uređeni su Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Članak 17.

- (1) Reviziji podliježu godišnji financijski izvještaji i konsolidirani godišnji financijski izvještaji velikih poduzetnika, srednjih poduzetnika i poduzetnika čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri su uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organizirano tržište vrijednosnih papira.
- (2) Reviziji podliježu i godišnji financijski izvještaji poduzetnika kojima je to propisano posebnim propisima koji uređuju njihovo poslovanje.
- (3) Revizorsko izvješće mora najmanje sadržavati:
 1. uvod u kojem se navode financijski izvještaji koji su predmetom revizije, zajedno s računovodstvenim politikama koje su uporabljene u njihovom sastavljanju,
 2. opis svrhe i opsega revizije, uz navođenje revizijskih standarda u skladu s kojima je revizija obavljena,
 3. mišljenje revizora kojim se jasno izražava je li godišnji financijski izvještaji pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja poduzetnika sukladno ovom Zakonu i HFSI-a, odnosno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, te jesu li godišnji financijski izvještaji u skladu s propisima koju uređuju poslovanje poduzetnika, mišljenje revizora može biti pozitivno ili mišljenje s ogradom ili negativno ili se ovlašteni

- revizor može suzdržati od izražavanja mišljenja ako ga nije u mogućnosti izraziti,
4. posebna upozorenja i probleme na koje ovlašteni revizor želi ukazati, ali bez izražavanja mišljenja s ogradom,
 5. mišljenje o usklađenosti godišnjeg izvješća s godišnjim financijskim izvještajima za istu poslovnu godinu.
- (4) Ovlašteni revizor dužan je revizorsko izvješće potpisati i navesti datum sastavljanja.
- (5) Revizija financijskih izvještaja i usklađenosti s godišnjim izvješćem obavlja se u skladu s propisima koji uređuje reviziju.
- (6) Revizorsko izvješće čuva se trajno u izvorniku.

VIII. GODIŠNJE IZVJEŠĆE

Godišnje izvješće

Članak 18.

- (1) Poduzetnik je dužan izraditi godišnje izvješće koje obuhvaća objektivan prikaz razvoja i rezultata poslovanja poduzetnika i njegovog položaja, zajedno s opisom glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se on suočava, te obavijesti o zaštiti okoliša i o radnicima ako je to potrebno za razumijevanje razvoja, rezultata poslovanja poduzetnika i njegova položaja.
- (2) Godišnje izvješće mora sadržavati:
1. sve značajne događaje nakon kraja poslovne godine,
 2. vjerojatan budući razvoj društva,
 3. aktivnosti istraživanja i razvoja,
 4. informacije o otkupu vlastitih dionica,
 5. postojanje podružnica društva,
 6. koje financijske instrumente koristi ako je to značajno za procjenu financijskog položaja i uspješnosti poslovanja,
 7. ciljeve i politike društva vezano za upravljanje financijskim rizicima, zajedno s politikom zaštite svake značajnije vrste prognozirane transakcije za koju se koristi zaštita,
 8. izloženost društva cjenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka.
- (3) Godišnje izvješće velikih poduzetnika i poduzetnika čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri su uvršteni na organizirano tržište vrijednosnih papira mora sadržavati i prikaz pravila korporativnog upravljanja koje koristi.
- (4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, mali poduzetnici nisu dužni izraditi godišnje izvješće, ali su tada informacije o otkupu vlastitih dionica dužni navesti u bilješkama uz financijske izvještaje.
- (5) Godišnje izvješće čuva se jedanaest godina od zadnjeg dana poslovne godine za koju su sastavljeni i to u izvorniku.

Jezik i valutna jedinica

Članak 19.

- (1) Poslovne knjige, godišnji financijski izvještaji, godišnja izvješća i druge financijske informacije sastavljaju se na hrvatskom jeziku.

- (2) Iznosi u poslovnim knjigama, godišnjim financijskim izvještajima, godišnjim izvješćima i druge financijske informacije izražavaju se u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj.

IX. JAVNA OBJAVA

Javna objava

Članak 20.

- (1) Poduzetnik je dužan godišnje financijske izvještaje i godišnje izvješće, te revizorsko izvješće ako njegovi godišnji financijski izvještaji podliježu reviziji sukladno odredbama članka 17. ovoga Zakona, te konsolidirane godišnje financijske izvještaje ako ih je dužan sastavljati sukladno odredbama članka 16. ovoga Zakona dostaviti Financijskoj agenciji radi javne objave.
- (2) Iznimno od odredbi stavka 1. ovoga članka, mali poduzetnik je dužan godišnje financijske izvještaje iz članka 15. stavka 10. ovoga Zakona dostaviti Financijskoj agenciji radi javne objave.
- (3) Poduzetnik, uz navedene izvještaje iz stavka 1. ili 2. ovoga članka, dužan je Financijskoj agenciji dostaviti i odluku o utvrđivanju godišnjeg financijskog izvještaja od strane nadležnog tijela, te odluku o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka, ako one nisu sastavni dio godišnjih financijskih izvještaja ili godišnjeg izvješća.
- (4) Poduzetnik je izvještaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužan dostaviti najkasnije u roku od šest mjeseci od zadnjeg dana poslovne godine, a poduzetnik koji sastavlja konsolidirane godišnje financijske izvještaje dužan ih je dostaviti najkasnije u roku devet mjeseci od zadnjeg dana poslovne godine.
- (5) Poduzetnik koji sastavlja godišnje financijske izvještaje sukladno članku 15. stavak 9. ovoga Zakona dužan je godišnje financijske izvještaje dostaviti u roku devedeset dana od dana nastanka statusne promjene, pokretanja postupka likvidacije ili otvaranja stečaja, a za slijedeće poslovne godine sukladno stavku 4. ovoga članka.
- (6) Danom dostave potpunih i točnih godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, te izvješća revizora ako godišnji financijski izvještaji poduzetnika podliježu reviziji sukladno odredbama članka 17. ovoga Zakona, te konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja ako ih je poduzetnik dužan sastavljati sukladno odredbama članka 16. ovoga Zakona Financijskoj agenciji, smatra se da je poduzetnik ispunio obvezu javne objave.
- (7) Poduzetnik koji tijekom poslovne godine nije imao poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, dužan je do 31. ožujka tekuće godine Financijskoj agenciji dostaviti Izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu.
- (8) Poduzetnik može izvještaje iz stavka 1. do 3. ovoga članka dostaviti na papiru ili elektroničkom obliku.

Financijski podaci za statističke i druge potrebe

Članak 21.

- (1) Poduzetnik i osobe iz članka 2. stavak 3. ovog Zakona dužne su za statističke i druge potrebe Financijskoj agenciji do 31. ožujka tekuće godine dostaviti bilancu, račun dobiti i gubitka i dodatne podatke za prethodnu kalendarsku godinu.
- (2) Oblik i sadržaj dodatnih podataka iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar financija.
- (3) Poduzetnik koji do 31. ožujka tekuće godine Financijskoj agenciji dostavi izvještaje iz članka 20. ovoga Zakona radi javne objave, pod uvjetom da mu je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka dužan je dostaviti samo dodatne podatke za potrebe statistike.

X. REGISTAR GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Registar godišnjih financijskih izvještaja

Članak 22.

- (1) Registar godišnjih financijskih izvještaja je središnji izvor informacija o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja poduzetnika.
- (2) Registar godišnjih financijskih izvještaja sadrži podatke o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja i dodatne podatke iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona.
- (3) Registar godišnjih financijskih izvještaja vodi se u elektroničkom obliku i dostupan je na internet stranicama.
- (4) Registar godišnjih financijskih izvještaja javno na internetu prikazuje za svakog pojedinog poduzetnika slijedeće:
 1. godišnje financijske izvještaje,
 2. godišnje izvješće,
 3. podatke o predloženoj raspodjeli dobiti ili pokriću gubitka.
- (5) Osim navedenog u stavku 4. ovoga članka, Registar godišnjih financijskih izvještaja javno na internetu prikazuje i konsolidirane godišnje financijske izvještaje poduzetnika koji su ih dužni sastavljati sukladno članku 16. ovoga Zakona i izvješće revizora ako godišnji financijski izvještaji poduzetnika podliježu reviziji sukladno odredbama članka 17. ovoga Zakona.
- (6) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, Registar godišnjih financijskih izvještaja za male poduzetnike javno na internetu prikazuje godišnje financijske izvještaje iz članka 20. stavka 2. ovoga Zakona u skraćenom sadržaju.
- (7) Elektronički oblik i format prikaza godišnjih financijskih izvještaja za javno prikazivanje na internet stranicama Registra godišnjih financijskih izvještaja određuje Financijska agencija u skladu sa strukturom i sadržajem godišnjih financijskih izvještaja iz članka 15. stavka 4., odnosno stavka 5. ovoga Zakona objavljuju se na Internet stranici Registra godišnjih financijskih izvještaja.
- (8) Internet stranice moraju biti postavljene na način da je svima omogućen besplatan uvid u podatke iz stavka 4. ovoga članka.
- (9) Pristup Internet stranicama iz stavka 4. ovoga članka mora biti omogućen i sa Internet stranica sudskog registra.

Vođenje Registra godišnjih financijskih izvještaja

Članak 23.

- (1) Registar godišnjih financijskih izvještaja vodi Financijska agencija.
- (2) Financijska agencija dužna je podatke iz članka 22. stavka 4., 5. i 6. ovoga Zakona unijeti u Registar godišnjih financijskih izvještaja i javno prikazati na Internet stranicama u roku 30 dana od dana zaprimanja utvrđenog, točnog i potpunog godišnjeg financijskog izvještaja od poduzetnika.
- (3) Financijska agencija dužna je godišnje financijske izvještaje, godišnje izvješće, izvješće revizora i drugu dokumentaciju čuvati jedanaest godina od dana zaprimanja od poduzetnika.
- (4) Financijska agencija u svrhu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja ovlaštena je prikupljati, evidentirati, obrađivati, arhivirati i javno objavljivati godišnje financijske izvještaje i godišnje izvješće poduzetnika, distribuirati podatke iz godišnjih financijskih izvještaja, te upravljati bazom podataka i osigurati zaštitu baze podataka i dokumenata koji su pohranjeni u arhivu.
- (5) Financijska agencija ima pravo na naknade za vođenje Registra godišnjih financijskih izvještaja.
- (6) Financijska agencija ovlaštena je preuzimati podatke iz sudskog registra krajem svakog mjeseca nastale u prethodnom mjesecu i registra Porezne uprave sa stanjem na dan 31. prosinca, a radi upisa u Registar godišnjih financijskih izvještaja.
- (7) Financijska agencija odgovorna je za vjerodostojnost elektroničkog unosa podataka iz godišnjih financijskih izvještaja, za javnu objavu, te obradu drugih podataka i dokumenata koji se evidentiraju u Registru godišnjih financijskih izvještaja.
- (8) Vrste i visine naknada iz stavka 5. ovoga članka propisuje ministar financija.
- (9) Financijska agencija obračunava i naplaćuje naknade iz stavka 5. ovoga članka i propisa donesenog na temelju stavka 8. ovoga članka.
- (10) Financijska agencija dužna je o primitku godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća namijenjenih javnoj objavi obavijestiti Sudski registar.
- (11) Obavijest iz stavka 10. ovoga članka mora sadržavati podatke o datumu primitka i razdoblju na koje se odnose godišnji financijski izvještaji i godišnje izvješće.
- (12) Obavijest sudskom registru dostavlja se bez naknade.
- (13) Način vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja, te način primanja i postupak provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća propisuje ministar financija.

Korištenje podataka iz Registra godišnjih financijskih izvještaja

Članak 24.

- (1) Financijska agencija dužna je na pisani zahtjev svake zainteresirane osobe izdati presliku ili ispis godišnjih financijskih izvještaja, godišnjeg izvješća ili izvješća revizora odnosno njihov izvadak.
- (2) Financijska agencija dužna je Državnom zavodu za statistiku i Poreznoj upravi omogućiti pristup ili dostaviti sve podatke iz Registra godišnjih financijskih izvještaja bez naknade.

- (3) Financijska agencija može podatke iz Registra godišnjih financijskih izvještaja dostaviti i drugim osobama ako se ti podaci koriste za statističke, analitičke, znanstveno istraživačke i druge potrebe.
- (4) Dokumentacija i podaci preuzeti iz Registra godišnjih financijskih izvještaja na način iz stavka 2. i 3. ovoga članka mogu se koristiti samo za vlastite potrebe i ne smiju se ustupati trećim osobama, dalje distribuirati ili objavljivati.

XI. NADZOR

Nadzor računovodstvenih poslova

Članak 25.

- (1) Ministarstvo financija – Porezna uprava ovlaštena je obavljati nadzor poduzetnika u dijelu računovodstvenih poslova radi provjere obavlja li poduzetnik ili osoba iz članka 2. stavka 3. ovoga Zakona računovodstvene poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona, drugih zakona kojima se uređuje obavljanje poslova poduzetnika a koji sadrže odredbe u vezi računovodstvenih poslova, te propisa donesenih na temelju tih zakona.
- (2) Nadzor poduzetnika u dijelu računovodstvenih poslova radi provjere obavlja li poduzetnik računovodstvene poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa koji uređuju obavljanje poslova poduzetnika, a sadrže odredbe u vezi računovodstvenih poslova, ovlaštena je obavljati i Hrvatska narodna banka odnosno Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga ako je tim propisima ovlaštena obavljati nadzor njihovog poslovanja.

Način obavljanja nadzora

Članak 26.

Ministarstvo financija – Porezna uprava obavlja nadzor poduzetnika u dijelu računovodstvenih poslova na slijedeći način:

1. praćenjem, prikupljanjem i provjerom knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća, te drugih poreznih i statističkih izvještaja (analiza financijskih izvještaja),
2. provjerom sustava koje poduzetnik primjenjuje za obradu podataka u vezi računovodstvenih poslova,
3. izravnim nadzorom kod poduzetnika.

Osobe ovlaštene za nadzor

Članak 27.

Nadzor poduzetnika u dijelu računovodstvenih poslova provode inspektori i druge ovlaštene osobe Ministarstva financija – Porezne uprave.

Opseg nadzora

Članak 28.

- (1) Poduzetnik je dužan ovlaštenoj osobi omogućiti nadzor svih knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih

financijskih izvješća, drugih poreznih i statističkih izvještaja, te sustava koje primjenjuje za obradu podataka.

- (2) Poduzetnik dužan je na zahtjev Ministarstva financija – Porezna uprava, dostaviti preslik isprava ili financijskih izvještaja iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Poduzetnik je dužan ovlaštenim osobama Ministarstva financija – Porezna uprava staviti na raspolaganje odgovarajuće prostorije u kojima mogu neometano i bez prisutnosti drugih osoba obaviti nadzor računovodstvenih poslova.
- (4) Osobe ovlaštene za zastupanje poduzetnika i radnici poduzetnika dužni su na zahtjev ovlaštene osobe Ministarstva financija – Porezne uprave dati sve knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, godišnje financijske izvještaje i godišnja financijska izvješća, te druga porezna i statistička izvješća i informacije o računovodstvenim poslovima bitnim za obavljanje nadzora.
- (5) Ministarstvo financija – Porezna uprava može osobe iz stavka 4. ovoga članka pozvati da o informacijama iz stavka 4. ovoga članka, u roku koji ne smije biti kraći od 3 dana, sastave pisano izvješće ili ih pozvati da daju usmenu izjavu.

Obavijest o nadzoru

Članak 29.

- (1) Obavijest o nadzoru poslovanja dostavlja se poduzetniku najmanje 8 dana prije početka nadzora.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ovlaštena osoba može obavijest o nadzoru poslovanja uručiti prilikom početka nadzora ako nije bilo moguće na drugi način postići cilj pojedinog nadzora.
- (3) Obavijest o nadzoru poslovanja mora sadržavati predmet nadzora.

Mjere nadzora

Članak 30.

- (1) Ministarstvo financija – Porezna uprava može donijeti slijedeće mjere nadzora:
 1. rješenje o otklanjanju nepravilnosti,
 2. pokretanje prekršajnog ili kaznenog postupka.
- (2) Rješenje iz stavka 1. točke 1. ovoga članka je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.
- (3) Poduzetnik kojem je izdano rješenje iz stavka 1. točke 1. ovoga članka dužan je u roku određenom rješenjem otkloniti utvrđene nepravilnosti te u roku od 8 dana od isteka roka određenog rješenjem o tome pisano izvijestiti Ministarstvo financija – Poreznu upravu, uz dokaz o otklonjenim nepravilnostima.

XII. KAZNENE I PREKRŠAJNE ODREDBE

Kaznene odredbe

Članak 31.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se osoba ovlaštena za zastupanje poduzetnika za kazneno djelo netočnog prikazivanja imovinskog stanja, financijskog položaja i uspješnosti poslovanja

poduzetnika u godišnjim financijskim izvještajima s namjerom da stekne imovinska korist za svoj ili tuđi račun ili da nekome nanese štetu.

- (2) Za kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se poduzetnik u čijim poslovnim knjigama poslovni događaji budu utemeljeni na nevjerodostojnoj dokumentaciji.

Prekršajne odredbe

Članak 32.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poduzetnik ako:

- 1. ne vodi poslovne knjige (članak 4.)
- 2. ne sastavi knjigovodstvenu ispravu (članak 5.)
- 3. ne sastavlja knjigovodstvene isprave sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 5. i članak 6.)
- 4. ne kontrolira knjigovodstvene isprave prije unosa u poslovne knjige (članak 6.)
- 5. ne čuva knjigovodstvene isprave u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 8.)
- 6. ne vodi poslovne knjige sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 9.)
- 7. ne otvori poslovne knjige sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 9.)
- 8. ne zaključi poslovne knjige sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 10.)
- 9. ne zaštiti poslovne knjige koje se vode na elektroničkom mediju sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 15.)
- 10. ne čuva poslovne knjige u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 10.)
- 11. ne popiše imovinu i obveze sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 11.)
- 12. ne sastavlja i prezentira godišnje financijske izvještaje primjenom HSFI, odnosno Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (članak 13.)
- 13. ne sastavi godišnje financijske izvještaje (članak 15.)
- 14. ne sastavlja godišnje financijske izvještaje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 15.)
- 15. ne čuva godišnje financijske izvještaje u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 15.)
- 16. ne sastavi konsolidirane financijske izvještaje (članak 16.)
- 17. ne sastavlja konsolidirane financijske izvještaje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 16.)
- 18. ne čuva konsolidirane godišnje financijske izvještaje u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 16.)
- 19. ne revidira godišnje financijske izvještaje (članak 17.)
- 20. ne čuva revizorsko izvješće u rokovima i na način sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 17.)
- 21. ne izradi godišnje izvješće (članak 18.)

- 22. ne izrađuje godišnje izvješće sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 18.)
 - 23. ne sastavlja poslovne knjige i ne sastavlja godišnje financijske izvještaje i druge financijske informacije na hrvatskom jeziku i u kunama (članak 19.)
 - 24. ne dostavi godišnje financijske izvještaje i godišnje izvješće te mišljenje revizora, ako je dužan revidirati svoje godišnje financijske izvještaje, i druge dokumente Financijskoj agenciji radi javne objave u rokovima sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 20.)
 - 25. ako podatke dobivene iz Registra godišnjih financijskih izvještaja koristi suprotno odredbama članka 24. stavak 4. ovog Zakona.
 - 26. ne omogući nadzor ovlaštenoj osobi sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 28.)
 - 27. ne otkloni utvrđene nepravilnosti i ne obavijesti Ministarstvo financija o tome sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 30.)
- (2) Novčanom kaznom u iznosu 5.000,00 kuna do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba poduzetnika.
 - (3) Novčanom kaznom u iznosu 5.000,00 kuna do 20.000,00 kuna kaznit će fizička osoba ako podatke dobivene iz Registra godišnjih financijskih izvještaja koristi suprotno odredbama članka 24. stavka 4. ovog Zakona.

Zastara

Članak 33.

- (1) Prekršajni postupak za prekršaje predviđene ovim Zakonom se ne može pokrenuti nakon proteka tri godine od dana kada je radnja prekršaja dovršena.
- (2) Zastara nastupa u svakom slučaju kada od dana dovršenja radnje prekršaja protekne šest godina.
- (3) Na tijek i prekid zastare pokretanja prekršajnog postupka te na zastaru izvršenja prekršajne kazne primjenjuju se odredbe Zakona o prekršajima.

XIII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Postupci

Članak 34.

- (1) Odbor je osnovan temeljem Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 146/05) i nastavlja raditi sukladno ovom Zakonu.
- (2) Mandat članova Odbora imenovanih na temelju Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 146/05) prestaje danom imenovanja članova Odbora sukladno ovom Zakonu.
- (3) Do dana prijema Republike Hrvatske u članstvo u Europskoj uniji, Međunarodni standardi financijskog izvještavanja obuhvaćaju Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), njihove dopune i povezana tumačenja i Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI), njihove dopune i povezana tumačenja, koje utvrdi Odbor, a objavljuju se u Narodnim novinama.
- (4) Prijevođe Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja na hrvatski jezik, Odbor može povjeriti osobama koje su za to ovlaštene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

- (5) Za odobravanje prijevoda Odbor može naplatiti naknadu.
- (6) Registar godišnjih financijskih izvještaja osnovan je temeljem Zakona o Registru godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine, broj 47/03) i nastavlja se voditi sukladno ovom Zakonu.

Donošenje propisa

Članak 35.

- (1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona na prijedlog ministra financija:
1. donijeti propis o računovodstvu vjerskih zajednica, političkih stranaka, sindikata i ostalih neprofitnih organizacija na temelju ovlasti iz članka 2. stavak 5. ovoga Zakona,
 2. imenovati članove Odbora na temelju ovlasti iz članka 14. stavak 6. ovoga Zakona.
- (2) Ministar financija dužan je u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti na temelju ovlasti iz ovoga Zakona:
1. propis o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja iz članka 15. stavak 4.,
 2. propis o obliku i sadržaju dodatnih podataka iz članka 21. stavak 2.,
 3. propis o vrstama i visini naknada Financijskoj agenciji za vođenje Registra godišnjih financijskih izvještaja iz članka 23. stavak 8.,
 4. propis o načinu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja, te načinu primanja i postupka provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća iz članka 23. stavak 13.
- (3) Obor je dužan u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti na temelju ovlasti iz ovoga Zakona:
1. HSFI iz članka 12. stavak 2.,
 2. pravilnik o načinu rada iz članka 14. stavak 7.,
- (4) Financijska agencija dužna je u roku dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti elektronički oblik i format prikaza godišnjih financijskih izvještaja na temelju ovlasti iz članka 22. stavak 7. ovoga Zakona.
- (5) Do stupanja na snagu propisa iz ovoga članka važe propisi doneseni na temelju Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 146/05) i Zakona o Registru godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine, broj 47/03).

Prestanak važenja propisa

Članak 36.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o računovodstvu (Narodne novine, broj 146/05) i Zakon o Registru godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine, broj 47/03).

Stupanje na snagu

Članak 37.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2008., osim članka 12. stavak 4. i članka 17. koji stupaju na snagu danom prijema Republike Hrvatske u članstvo u Europskoj uniji.

II. OBRAZLOŽENJE

1. Ustavna osnova za donošenje zakona

Ustavna osnova za donošenje Zakona o računovodstvu (dalje u tekstu: ovaj Zakon) sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/01- pročišćeni tekst i 55/01).

2. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju zakonom, te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Zakon o računovodstvu (Narodne novine, broj 146/05) stupio je na snagu i primjenjuje se od 01. siječnja 2006.

Republika Hrvatska se tijekom provođenja analitičkoga pregleda i ocjene usklađenosti nacionalnoga zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije (*screening*) za poglavlje 6. Trgovačko pravo obvezala provesti usklađenje Zakona o računovodstvu s pravnom stečevinom Europske unije.

S tim u svezi pristupilo se izradi ovoga Zakona čije je donošenje predviđeno Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2007., u okviru Poglavlja 6. Trgovačko pravo, Računovodstvo.

Ovim Zakonom se cjelovito uređuju pitanja koja je dosadašnji Zakon o računovodstvu propustio urediti.

Ovaj Zakon usklađen je sa Četvrtom direktivom Vijeća 78/660/EEZ o godišnjim izvještajima određenih vrsta trgovačkih društava, temeljem članka 54. stavka 3. točke g) Ugovora, te sa Sedmom direktivom Vijeća 83/349/EEZ o konsolidiranim izvještajima, temeljem članka 54. stavka 3. točke g) Ugovora. Ovaj Zakon usklađen je i sa Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća 1606/2002 o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda.

Ovim Zakonom uređuju se pitanja računovodstva iz područja računovodstva poduzetnika i to u smislu sastavljanja i izrade godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, a ne uređuju se pitanja računovodstva koja se odnose na kapital i rezerve kapitala društava kapitala koja su predmetom uređenja Zakona o trgovačkim društvima.

Ovim Zakonom poduzetnici su podijeljeni na male, srednje i velike sukladno europskoj klasifikaciji.

Ovim Zakonom uređuje se obavljanje nadzora nad obavljanjem polova računovodstva, odnosno vođenja poslovnih knjiga i godišnjih financijskih izvještaja, tako da se propisuje ovlast Ministarstva financija – Porezne uprave za obavljanje nadzora, način obavljanja nadzora, opseg nadzora te mjere koje se po obavljanom nadzoru mogu poduzeti.

Ovim Zakonom se uređuje i opseg primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja i Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Poduzetnici su dužni

primjenjivati Hrvatske standarde financijskog izvještavanja prilikom sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja. Obveza primjene i sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja propisuje se za velike poduzetnike i sve poduzetnike čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri su uvršteni ili se obavlja uvrštenje na organizirano tržište vrijednosnih papira.

Ovim Zakonom uređuju se vrste pojedinačnih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koje su poduzetnici dužni sastavljati ovisno o njihovoj veličini. Nadalje zakon uređuje poduzetnike koji su dužni obavljati reviziju godišnjih financijskih izvještaja.

Ovim zakonom propisuje se i obveza izrade i objave godišnjeg izvješća koje obuhvaća objektivni prikaz razvoja i rezultata poslovanja obveznika i njegovog položaja na tržištu, zajedno s opisom glavnih rizika i neizvjesnosti s kojima se on suočava.

Ovaj Zakon uređuje način i obveznike javne objave godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih izvješća. Uvodi se Registar godišnjih financijskih izvještaja kojeg će voditi Financijska agencija u elektroničkom obliku te će biti dostupan na Internet stranicama.

3. Financijska sredstva potrebna za provođenje zakona i način osiguranja tih sredstava

Za provedbu ovoga Zakona osigurana su sredstva u državnom proračunu za naknadu i rad Odbora za standarde financijskog izvještavanja. U proračunu za 2007. osigurano je 650.000,00 kuna.

Prema projekciji iznosa potrebnih sredstva iz državnog proračuna za provedbu ovog Zakona za 2008. godinu potrebno je iz državnog proračuna izdvojiti 650.000,00 kuna, projekcija izdvajanja za 2009. godinu iznosi 850.000,00 kuna, a projekcija izdvajanja za 2010. godinu iznosi 1.000.000,00 kuna.

4. Objašnjenje odredbi konačnog prijedloga zakona

Uz članak 1.

Odredbama ovoga članka utvrđuje se područje primjene Zakona.

Uz članak 2.

Odredbama ovoga članka određuje se da su ovaj Zakon dužni primjenjivati poduzetnici te se određuje tko su poduzetnici u smislu ovoga Zakona. Određuje se i da su ovaj Zakon dužne primjenjivati i sve pravne i fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit određene propisima koji uređuju poreze. Određuje se i na koga se ne odnose odredbe ovoga Zakona.

Uz članak 3.

Odredbama ovoga članka uređuje se da se poduzetnici dijele na male, srednje i velike te se utvrđuju uvjeti za podjelu. Ovom podjelom razgraničavaju se poduzetnici sukladno europskoj klasifikaciji.

Uz članak 4.

Ovim člankom definiraju se računovodstveni poslovi te se utvrđuje da je poduzetnik dužan primjenjivati odredbe ovoga Zakona, odredbe propisa donesene na temelju ovoga Zakona, računovodstvene standarde i načela te opće računovodstvene pretpostavke pri sastavljanju knjigovodstvenih isprava, vođenju poslovnih knjiga te sastavljanju financijskih izvještaja.

Uz članke 5., 6. i 7.

Odredbama ovih članaka uređuje se što je knjigovodstvena isprava, vrijeme i način sastavljanja knjigovodstvene isprave, obveza kontrole i način kontrole knjigovodstvene isprave prije unosa u poslovne knjige te rokovi u kojima se knjigovodstvene isprave moraju čuvati.

Uz članke 8., 9. i 10.

Odredbama ovih članaka uređuje se koje poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige) je dužan voditi poduzetnik i na koji način. Uređuje se na temelju kojih isprava se moraju voditi poslovne knjige, te kada se otvaraju i na koji način, kada se zaključuju i na koji način, te se utvrđuju rokovi u kojima se poslovne knjige moraju čuvati.

Uz članak 11.

Odredbama ovoga članka uređuje se kada je poduzetnik obavezan popisati svoju imovinu i obveze.

Uz članke 12., 13. i 14.

Odredbama ovih članaka uređuje se što su Hrvatski standardi financijskog izvještavanja i tko ih donosi i kako se objavljuju, te što su Međunarodni standardi financijskog izvještavanja i tko ih odobrava, utvrđuje prijevode i objavljuje. Uređuje se da su poduzetnici dužni pri sastavljanju i prezentiranju godišnjih financijskih izvještaja primjenjivati Hrvatske standarde financijskog izvještavanja, ali da su veliki poduzetnici i poduzetnici čije dionice ili dužnički vrijednosni papiri su uvršteni ili se obavlja priprema za njihovo uvrštenje na organizirano tržište vrijednosnih papira dužni primjenjivati Međunarodne standarde financijskog izvještavanja. Uređuje se što je Odbor za standarde financijskog izvještavanja, njegove nadležnosti, sastav, uvjeti za imenovanje člana Odbora, te financiranje i način rada Odbora

Uz članak 15.

Odredbama ovoga članka uređuje se što su godišnji financijski izvještaji te kada se sastavljaju i način sastavljanja te rokovi i oblik u kojima se čuvaju godišnji financijski izvještaji.

Uz članak 16.

Odredbama ovoga članka uređuje se kada je poduzetnik dužan sastavljati konsolidirane godišnje financijske izvještaje, način sastavljanja te rokovi i oblik u kojima se čuvaju konsolidirani financijski izvještaji.

Uz članak 17.

Odredbama ovoga članka uređuje se koji poduzetnici su dužni revidirati svoje godišnje financijske izvještaje, što revizorsko izvješće mora sadržavati te rokovi i oblik u kojima se čuva revizorsko izvješće.

Uz članak 18.

Odredbama ovoga članka uređuje se kada je poduzetnik dužan izrađivati godišnje izvješće, način izrade i sadržaj te rokovi i oblik u kojima se čuva godišnje izvješće.

Uz članak 19.

Odredbama ovoga članka uređuje se da se poslovne knjige, godišnji financijski izvještaji i druge financijske informacije sastavljaju na hrvatskom jeziku, a iznosi u njima se izražavaju u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 20.

Odredbama ovoga članka uređuje se javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, te mišljenja revizora i konsolidiranih financijskih izvještaja, ako je poduzetnik dužan revidirati svoje izvještaje, odnosno ako je dužan sastaviti konsolidirane godišnje financijske izvještaje, u Registru godišnjih financijskih izvještaja. Utvrđuju se i rokovi u kojima poduzetnik mora dostaviti svoje financijske izvještaje radi objave.

Uz članak 21.

Odredbama ovoga članka uređuje se sadržaj, način i rokovi dostavljanja podataka Financijskoj agenciji za statističke i druge potrebe.

Uz članke 22., 23. i 24.

Odredbama ovih članaka uređuje se što je Registar godišnjih financijskih izvještaja, da ga vodi Financijska agencija, što sadrži i način vođenja Registra te prava, ovlaštenja i obveze Financijske agencije u vođenju Registra. Uređuju se i upotreba i pristup podacima iz Registra godišnjih financijskih izvještaja.

Uz članke 25., 26., 27., 28., 29. i 30.

Odredbama ovih članaka uređuje se ovlaštenje Ministarstva financija – Porezne uprave da obavlja nadzor poduzetnika u obavljanju računovodstvenih poslova, kao i da nadzor nad poduzetnicima u dijelu računovodstvenih poslova mogu obavljati i tijela ovlaštena za nadzor poslovanja poduzetnika sukladno propisima koji uređuju obavljanje djelatnosti poduzetnika kao što su Hrvatska narodna banka odnosno Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. Odredbama ovih članaka uređuje se i način obavljanja nadzora, opseg nadzora i dužnosti poduzetnika pri nadzoru te obavješćavanje o nadzoru i mjere nadzora koje se mogu donijeti kako bi računovodstveni poslovi bili nadzirani te kako bi se osigurala pravilna primjena propisa pri obavljanju računovodstvenih poslova.

Uz članke 31., 32. i 33.

Odredbama ovih članaka propisuju se kaznena djela te prekršaji pri obavljanju poslova računovodstva te se propisuju rokovi zastare.

Uz članak 34.

Odredbama ovog članka uređuje se rad Odbora, uređuje se da do dana prijema Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, Međunarodni standardi financijskog izvještavanja obuhvaćaju MRS, njihove dopune i povezana tumačenja i MSFI, njihove dopune i povezana tumačenja, koje odobri i utvrdi prijevode Odbor, a objavljuju se u Narodnim novinama. Uređuje se i da se Registar godišnjih financijskih

izvještaja, osnovan temeljem Zakona o Registru godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine, broj 47/03), nastavlja voditi sukladno ovom Zakonu.

Uz članak 35.

Odredbama ovog članka uređuje se da će Vlada Republike Hrvatske u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona na prijedlog ministra financija donijeti propis o računovodstvu vjerskih zajednica, političkih stranaka, sindikata i ostalih neprofitnih organizacija. Određuje se rok u kojem ministar financija, Odbor i Financijska agencija moraju donijeti propise na temelju ovlasti iz ovoga Zakona, te da do stupanja na snagu tih propisa važe propisi doneseni na temelju Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 146/05) i Zakona o Registru godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine, broj 47/03).

Uz članak 36.

Odredbama ovog članka uređuje se da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o računovodstvu (Narodne novine, broj 146/05) i Zakon o Registru godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine, broj 47/03).

Uz članak 37.

Odredbama ovog članka propisuje se da će se ovaj Zakon objaviti u Narodnim novinama i da na snagu stupa 1. siječnja 2007. godine, osim članka 12. stavak 6. i članka 17. koji stupaju na snagu danom prijema Republike Hrvatske u članstvo u Europskoj uniji.

III. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za financije i državni proračun raspravili su Prijedlog Zakona o računovodstvu te iznijeli određene primjedbe koje se odnose na nomotehničko usklađenje teksta koji su uzeti u obzir prilikom izrade konačnog prijedloga Zakona o računovodstvu.

Prema primjedbama Odbora za zakonodavstvo izmijenjen je naslov iznad članka 2. Konačnog prijedloga Zakona o računovodstvu na način da u Konačnom prijedlogu Zakona o računovodstvu on glasi "Pojmovi i primjena" iz razloga što se u članku 2. stavku 2. objašnjava tko su poduzetnici u smislu ovoga Zakona.

Članak 3. stavak 4. Konačnog prijedloga Zakona o računovodstvu promijenjen je, prema primjedbi Odbora za zakonodavstvo, na način da je promijenjeno negativno određenje velikih poduzetnika i sada se veliki poduzetnici određuju na način da se velikim poduzetnicima smatraju oni koji prelaze dva uvjeta iz članka 2. stavka 3.

Članak 34. stavak 4. Konačnog prijedloga Zakona o računovodstvu dorađen je u odnosu na Prijedlog Zakona o računovodstvu, prema primjedbi Odbora za zakonodavstvo, na način da je riječ "trećim" brisana iz odredbe ovog stavka kako bi zakonski tekst bio jasniji.

Prijevod Prijedloga Zakona o računovodstvu, s obzirom da isti predstavlja usklađenje hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe, dostavljen je Europskoj komisiji na ocjenu usklađenosti.

Europska komisija dala je mišljenje da su u Prijedlog Zakona o računovodstvu implementirane pravne stečevine Europske unije te da su tako ispravljani nedostaci i neusklađenost s pravnom stečevinom Europske unije utvrđeni bilateralnim pregledom hrvatskog zakonodavstva koji uređuje područje računovodstva poput implementiranja odredbi o godišnjim financijskim izvještajima, godišnjem izvješću, reviziji godišnjih financijskih izvještaja i konsolidaciji godišnjih financijskih izvještaja te odredbi o javnom objavljivanju godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća u Prijedlogu Zakona o računovodstvu.

Na određena rješenja u Prijedlogu Zakona o računovodstvu, Europska komisija dala je prijedloge za potpuno usklađenje i oni su ugrađeni u tekst Konačnog prijedloga Zakona o računovodstvu.

Najvažniji prijedlozi Europske komisije na prijedlog Zakona o računovodstvu jesu sljedeći:

1. Članak 12.: Definicija međunarodnih financijskih računovodstvenih standarda u članku 12. nije potpuno jasna (shvatljiva): ona uvodi razliku (razgraničenje) između MRS-ova – članak 12. stavak 4. – i MSFI-a – članak 12. stavak 5. – što nije potrebno i stvara potencijalnu konfuziju između IASB-a (MRS i MSFI-a) kao takvih – članak 12. stavci 4. i 5., – i IASB-a (MSFI-a) potvrđenih od Europske komisije – Članak 12. stavak 6. Jasnije rješenje (odredba) bila da se članak 12. izmjeni na primjer na sljedećim tekstom: *“Međunarodni računovodstveni standardi su oni standardi utvrđeni od Europske komisije u skladu s člankom 3. Uredbe 1606/2002/EC i objavljeni u službenom listu EU.”*
2. Članak 13. stavak 2.: U namjeri za jasnoćom i ovdje bi pozivanje trebalo biti na: *“Međunarodni računovodstveni standardi su oni standardi utvrđeni od Europske komisije u skladu s člankom 3. Uredbe 1606/2002/EC i objavljeni u službenom listu EU.”*
3. Članak 14.: U pogledu ovlasti Odbora za računovodstvene standarde trebalo bi biti jasno (naglasiti) da razvoj tumačenja “MSFI-a potvrđenih od Europske komisije” bi trebalo biti izvan opsega ovlasti Odbora.
4. Članak 16.: U vezi s uvjetima (zahtjevima) konsolidacije definicija je navedena zato da se odredi entitete (društva) obvezne na konsolidaciju: *“vladajući položaj (vladajuće poduzeće)”*. Ovo je izraz koji nije korišten u drugoj literaturi i mora se osigurati da reflektira područje primjene (opseg) 7. Direktive.

Prijedloge Europske komisije smo uvažili i ugradili u tekst Konačnog prijedloga Zakona o računovodstvu, osim prijedloga o pozivanju na članak Uredbe 1606/2002/EC zato što je takvo pozivanje u hrvatskom pravnom sustavu nedopušteno, jer Republika Hrvatska nije članica Europske unije te uredbe Europskog parlamenta i Vijeća nisu pravni akt na snazi u Republici Hrvatskoj.

U Konačnom prijedlogu Zakona o računovodstvu, u odnosu na tekst Prijedloga Zakona o računovodstvu, u članku 2., dodana je odredba da će Vlada Republike Hrvatske propisati računovodstvo vjerskih zajednica, političkih stranaka, sindikata i

ostalih neprofitnih organizacija. Ova odredba je važna jer do sada računovodstvo tih subjekata nije bilo regulirano pravnim propisom.

U članku 12. izbrisani su stavci 4. i 5. radi veće razumljivosti odredbi Zakona, a stavak 6. je dorađen.

Nadalje, u članku 15., koji se odnosi na godišnje financijske izvještaje, dodane su odredbe da za poduzetnike, čije obavljanje poslova je uređeno posebnim propisima i u kojima je propisan poseban način računovodstva, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, iznimno, propisuju tijela nadležna za nadzor poslovanja tih poduzetnika sukladno posebnim propisima, te da su ti poduzetnici dužni sastavljati godišnje financijske izvještaje sukladno ovom Zakonu i tim propisima.

U članku 16., koji se odnosi na konsolidirane godišnje financijske izvještaje, izmijenjen je stavak 1. kako bi se bolje uskladio sa Sedmom direktivom Vijeća na preporuku Europske komisije.

U članku 25., koji određuje tko obavlja nadzor poduzetnika u dijelu računovodstvenih poslova, dodana je odredba da su nadzor poduzetnika, čije obavljanje poslova je uređeno posebnim propisima, a koji sadrže odredbe u vezi računovodstvenih poslova, ovlaštena je obavljati i Hrvatska narodna banka odnosno Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga ako je tim propisima ovlaštena obavljati nadzor njihovog poslovanja.

U članku 35. promijenjeni su svi rokovi za donošenje propisa na temelju ovlasti iz ovoga Zakona sa tri mjeseca na dva mjeseca.

U članku 36. brisana je odredba da danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 6. stavak 1., 2. i 3. Zakona o reviziji (Narodne novine, broj 146/05) zbog toga što ovim Zakonom ne možemo ulaziti u područje Zakona o reviziji.

U članku 37. promijenjen je dan stupanja na snagu ovog Zakona sa 8. dana od objave u Narodnim novinama na 1. siječnja 2008. godine, te je zbog te promijene brisan i stavak 5. članka 34. koji je određivao da su poduzetnici dužni obavljati računovodstvene poslove, sastavljati godišnja financijska izvješća i godišnje izvješće sukladno ovom Zakonu i na temelju njega donesenih propisa za poslovnu godinu koja počinje nakon stupanja na snagu ovoga Zakona. Dodana je i odredba da članak 17. stupa na snagu danom prijema Republike Hrvatske u članstvo u Europskoj uniji.

Tekst konačnog prijedloga Zakona o računovodstvu dodatno je nomotehnički uređen.